

COVID-19 käitumisjuhend sporditegevuse korraldajatele alates 25. oktoobrist 2021

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 23. augusti 2021 korraldusest nr 305 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ ning Vabariigi Valitsuse 21.10.2021 korraldusest nr 362 on alates **25. oktoobrist 2021 sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, spordivõistlustel ning spordi- ja liikumisüritustel osalemine (edaspidi tegevus)** lubatud ainult COVID-19 vastu vaktsineeritud, haiguse läbi põdenud isikutel või töötajatele, kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmed, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud.

Nõue ei kehti alla 18-aastastele, erivajadustega isikute tegevustele ja riigi sõjalise kaitse või siseturvalisusega seotud tegevustele. Samuti ei rakendata tõendi esitamise nõuet üldhariduskoolides (sh ülikoolides, kutsekoolides) õppivatele isikutele õppeprogrammist tulenevatele tegevustele olenemata isikute vanusest.

Spordialaliidul on kohustus koostada spordivõistluste korraldajatele spordivõistluste korraldamise juhend, mis võtab arvesse käesoleva juhendi põhimõtteid, Terviseameti soovitusi ja vastava ala eripärasid. Juhend tuleb avalikustada spordialaliidu kodulehel.

Korralduse nr 305 terviktekst on kättesaadav [siit](#).

Korralduse nr 362 tekst ja seletuskiri on kättesaadav [siit](#).

Kontrollitud sporditegevuste läbiviimine

Kontrollitud tegevuste läbiviimine on lubatud järgmistel tingimustel:

1. tegevuse eest vastutav isik võib tegevusi läbi viia **sisetingimustes mitte rohkem kui 6000 isiku ja välistingimustes mitte rohkem kui 12 000** isiku osalemisel ühe kalendripäeva kohta.
2. tegevuses võib isik osaleda, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
 - a. ta on alla 18-aastane (see tähendab ei ole veel 18-aastaseks saanud);
 - b. ta on COVID-19 haiguse läbi põdenud, vaktsineeritud või vaktsineerituga võrdsustatud isik ning ta esitab enne tegevuses osalemist nimetatud asjaolude kohta tõendi;
 - c. ta on tegevusega seotud isik (töötaja), kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmed, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud;
 - d. ta on tegevuse eest vastutav isik (omanik, tippjuht) või tema esindaja või hädaabitööde tegemisega seotud isik;
 - e. ta on erivajadusega, mille tõttu ei ole tema testimine tervislikku seisundit arvestades mõistlik.
3. tegevuse eest vastutav isik ehk tegevuse korraldaja on kohustatud kontrollima COVID-19 tõendi ehtsust ja kehtivust või teiste asjaolude ilmumist enne seda, kui isik osaleb tegevuses. Põhjendatud kahtluse korral on tegevuse eest vastutav isik kohustatud tuvastama tõendi esitaja isikusamasuse. Tõendi võltsimine või võltsitud tõendi kasutamine on karistatav. Tegevuse eest vastutaval isikul on keelatud isikuandmeid säilitada, välja arvatud juhul, kui isik annab selleks vastava nõusoleku.
4. tegevuse eest vastutavaks isikuks loetakse isikut, kes vastutab majandustegevuse ja igapäevase korralduse ning tegevuse juhtimise eest (näiteks spordiobjekti omanik). Tegevuse eest vastutav isik on füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema majandus- või kutsetegevusega. Tegevuse eest vastutav isik ning tegevuses osalev füüsiline isik on kohustatud sätestatud nõudeid täitma ning vastavat järelevalvet teostab Terviseamet. Tegevuse eest

vastutavaks isikuks loetakse ka näiteks avaliku ürituse korraldajat. Tegevuses osalevaks isikuks loetakse eelkõige külastajat, pealtvaatajat, osalejat või klienti. Spordiobjekti omanik/haldaja lepib spordiobjekti kasutatavate spordiorganisatsioonidega kokku, kuidas toimub isikute nakkusohutuse kontrollimine igapäevase treening- ja võistlustegevuse raames.

5. **avalikus siseruumis** võivad isikud viibida ja liikuda, kui tegevuse eest vastutav isik tagab isikute hajutatuse. Hajutatuse tagamine tähendab, et tagada tuleb, et isikute grupid või üksikisikud ei viibiks üksteisele liiga lähedal ning vahetus kontaktis. Piirang ei kehti koos liikuva või viibiva perekonna kohta või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Avalik siseruum on ruum, mis on antud määratlemata isikute ringile kasutamiseks või on määratlemata isikute ringi kasutuses või milles võib viibida määratlemata isikute ring.
6. **siseruumides** tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt
7. **COVID-19 tõendite kontrollimise kohustus ei laiene erivajadusega inimeste tegevustele.** Kontrollitud tegevustes võib osaleda erivajadusega isik, kelle puhul ei ole tema tervislikust seisundist tulenevalt vaksineerimine võimalik. Tegemist ei ole absoluutse tingimusega, mille kohaselt erivajadusega isikud ei pea eelnevalt tõendit näitama. Kuid olukorras, kus vaksineerimine ei ole inimese terviseseisundist tulenevalt soovituslik on võimalik erandit rakendada.
8. meetmeid kohaldatakse tegevust läbiviiva isiku ja tema püsiva majandustegevuse asukoha kohta.
9. **piiranguid ja meetmeid ei kohaldata** füüsiliste isikute tegevusele, kui tegevus on suunatud määratletud isikutele ja tegevus ei ole seotud tulu teenimisega. Määratletud isikute all mõeldakse füüsilise isiku lähikondlasi, sõpru või tuttavaid ning selles tegevuses ei osale juhuslikke isikuid.
10. kui sportmängude meistriliiga klubi, rahvusvaheliste kõrge tasemega tiitlivõistluste korraldaja või spordialaliit soovib, et treeningutel ja võistlustel saaksid osaleda ka vaksineerimata või Covid-19 haiguse mitte läbipõdenud alates 18-aastased isikud, siis peab meistriliiga klubi või spordialaliit koostama riskide maandamise plaani ning nägema seal ette konkreetseid riskide maandamise meetmeid, millest üheks on isikute regulaarne testimine.
11. eelmises punktis sätestatud on võimalik rakendada rahvusvahelistele võistlustele, sportmängude meistriliiga klubidele ning Eesti koondise tasemel sportlastele ning sportlastele, kellel on töösuhe spordiorganisatsiooniga. Erandit ei ole võimalik rakendada sportmängudes esiliiga võistkondadele ja madalamal tasemel osalevatele võistkondadele (välja arvatud kui sportlasel on töösuhe spordiorganisatsiooniga), harrastussportlastele, harrastusspordi võistlustele ega liikumisharrastuse üritustele.
12. sportmängude esiliiga võistkondade treeningutel ja võistlustel ning madalama tasemega võistlustel (sealhulgas harrastusspordi ja liikumisharrastuse üritustel) võivad osaleda üksnes vaksineeritud, Covid-19 haiguse läbipõdenud isikud või isikud, kelle tööandja on töökeskkonna riskianalüüsis ette näinud ja rakendanud konkreetse tegevuskoha riskide maandamise meetmeid, ning nimetatud isik on need nõuded täitnud.
13. kui isik, kes pole vaksineeritud või COVID-19 läbi põdenud esindab meistriliiga klubi või täidab professionaalse sportlasena töökohustusi mujal kui tema tööandja või spordiorganisatsiooni ruumides, siis tuleb järgida tegevuse asukoha kehtestatud nõudeid. Näiteks võõrsil mängude puhul tuleb eelnevalt teavitada mängu võõrustajat, et võistkonnas on inimene, kellel puudub COVID-19 tõend. Edastada tuleb meetmeid, mis võetakse kasutusele enne võistlust ja võistluse ajal ning vajadusel lepitakse kokku täiendavates meetmetes (sealhulgas vajadusel testimine enne võistluspaika sisenemist).
14. EL-i digitaalset tõendit võib näidata nii seadmest (nt telefon) kui ka prindituna. Samuti võib tegevuses osalemiseks esitada teisi digisertifikaadiga samaväärseid tõendeid (nt paber kandjal immuniseerimisspass, välisriigis väljastatud tõend), millega on võimalik tõendada enda vaksineeritust või läbipõdemist. Tegevuse eest vastutav isik ei tohi kasutada tõendite kontrollimiseks ebausaldusväärseid rakendusi, mis andmeid ise salvestada ja edastada võivad,

ning eelistada tuleks riigi poolt loodud kontroll.digilugu.ee rakendust. Täpsem info tõendite kontrollimiseks on leitav siit: <https://kkk.kriis.ee/et/kkk/covid-toendid/el-digitaalsed-covid-toendid>

15. maksimaalse kaitse saabumise ajaks loetakse vastavalt tootja juhistele Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty puhul 7 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, AstraZeneca vaktsiini Vaxzevria puhul 15 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi, Moderna COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast teist vaktsiinidoosi ja Janssen COVID-19 vaktsiini puhul 14 kalendripäeva pärast ühte vaktsiinidoosi. Teiste käesolevas punktis nimetatata COVID-19 vaktsiinide puhul tuleb lähtuda konkreetse tootja juhistest maksimaalse kaitse saabumise kohta. Läbipõdenute vaktsineerimisel ühe doosiga lähtutakse maksimaalse kaitse saabumise puhul käesolevas punktis sätestatud aegadest.
16. COVID-19 vaktsineeritust või läbipõdemist tuleb kontrollida kõikidel isikutel, kes tegevuses osalevad ning kellele kehtib tõendi esitamise nõue.
17. töökeskkonnas tagatakse nakkusohutus töökeskkonna hindamise ja riskianalüüsis tuvastatud riskide maandamiseks sobivate meetmete abil. Vastavad meetmed näeb ette tööandja või tööd korraldav isik töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel. Sealhulgas peab riske maandama ka füüsilisest isikust ettevõtja ja teenuseosutaja. Täpsem info riskianalüüsi kohta on leitav [siit](#):
18. 6000 ja 12 000 isiku arvulised piirangud on kehtestatud ühe kalendripäeva kohta ühe ürituse jaoks, sest ka mitmepäevaste ja mitmes asukohas toimuvate tegevuste, näiteks festivalide puhul, on oluline, et lubatud isikute arv, kes kokku puutuvad, oleks ühtselt piiritletud. Ühe kalendripäeva kohta tähendab, et neid nõudeid saab rakendada üksnes ühel kalendripäeval. Kui üritus, tegevus või teenuse osutamine kestab mitu päeva, peab igal päeval kontrollima uuesti tõendeid või märgistama osalejad (nt käepaelaga) selliselt, et pikem tõendi kehtivus on muul viisil tuvastatav.
19. kui päeva jooksul toimub samas siseruumis mitu võistlust, tagatakse vähemalt 30-minutiline paus ühe tegevuse lõpetamise ning järgmise alustamise vahel puhastus- ja desinfitseerimistööde ning ventileerimise jaoks. Treeningtegevuse puhul tagatakse ruumide regulaarne õhutamise päeva jooksul. Siseruume tuleb puhastada iga päev enne ja pärast tegevus vm kogunemise toimumist.
20. kui on tegemist välitingimustes toimuva piiramata territooriumiga tegevusega, siis osalejate arvule piirangut ei seata, samuti ei ole siis tõendi kontrollimise kohustust. See kehtib näiteks selliste tegevuste korraldamisel, mis toimuvad ühes linna asumis või kogu asustusüksuses, kus inimesed on pidevas liikumises ning ei ole võimalik määratleda kindla koha ja osalejatega üritust või tegevust.
21. kui üritus või tegevus on jaotatud mitme territooriumi vahel, millest üks tegevuse osa toimub määratlemata territooriumil ehk piiramata alal (nt linnatänavatel, looduses, metsas või rannal või üle Eesti), siis piiranguid piiritlemata alal toimuvale tegevusele ei kohaldata. Samas, kui ürituse üks osa toimub piiramata alal ning sama ürituse teine osa toimub konkreetsetes asukohas ehk piiritletud alal, kus toimub piletite kontroll, toitlustamine, kontsert, kogunemine või muu sarnane tegevus, siis viimasele rakendatakse COVID-19 tõendite kontrollimise nõuet.
22. kui tegemist on suure alaga, kus tegevus toimub, ja see ei eristu muust tavapärasest ühiskondlikust ruumist, siis tõendite nõuet ei rakendata. Samu põhimõtteid tuleb rakendada ka välitingimustes spordivõistluste ja -ürituste juures, kus on kasutatud välitingimustes piiramata ala erisust. Kuid piiratud alaks tuleb lugeda nt stardikoridori, enne stardikoridori sisenemist toimuv võistlejate kontroll, numbrite väljastamine jm. See tähendab, et isegi kui võistlus ise toimub piiramata alal - metsas või linnatänavatel, siis enne starti tuleb korraldajatel eelnev nakkusohutuse kontrollimine tagada.
23. inimesel on võimalik tõendada vaktsineeritust immuniseerimispassiga, mille väljastamist on võimalik paluda tervishoiuteenuse osutajalt paberikandjal. Inimesed, kes on vaktsineeritud välismaal olles, saavad vaktsineeritust tõendada, esitades immuniseerimispassi, selle koopia või vastava tõendi (sh EL nõuetele vastav COVID-19 digitaalne vaktsineerimise tõend), millel muu hulgas kajastuvad ladina või slaavi tähestikus, eesti, vene või inglise keeles immuniseeritud isiku isikuandmed, nt haigus, mille vastu immuniseeriti, immuniseerimise kuupäev,

immuunpreparaat, mida kasutati, mitu annust on isikule manustatud, tõendi väljastaja andmed jm.

24. tõendiks võib olla teise riigi andmebaasi väljatrükk, mis on ametlikult kinnitatud. Isikud, kes on Eestis COVID-19 haiguse läbi põdenud, saavad ise oma andmetega tutvuda digilugu.ee portaalis ning genereerida endale digitaalse tõendi. Need, kes on haiguse läbi põdenud väljaspool Eestit, saavad läbipõdemist tõendada, esitades teise riigi arsti väljastatud tõendi läbipõdemise kohta, millel kajastuvad ladina või slaavi tähestikus, eesti, vene või inglise keeles isiku isikuandmed (nt läbipõdemise aeg, terveks tunnistamise kliiniline alus).
25. piletite müügi puhul peab korraldaja tagama, et piletil ja piletimüügi keskkonnas oleks olemas informatsioon ja sisenemise tingimused.
26. kehtestatud piirarvu hulka loetakse kõik tegevuses osalevaid isikuid (nii korraldajad, alla 18-aastased, vaktsineeritud, läbipõdenud, testitud).
27. spordialaliit või spordiklubi võib kehtestada eelnimetatud nõuetest rangemaid nõudeid, kui see aitab viiruse leviku tõkestamisele kaasa.
28. tegevuse korraldamisega seotud teenindaval personalil (sealhulgas kohtunikud, korraldajad, treenerid) on soovitatav siseruumides kanda maske.
29. välditakse kätlemist, kallistamist ja muid otseseid kontakte, et takistada võimalikku piisknakkuse edasikandumist.
30. haigusnähtudega isikute (nii võistlejate kui võistluste korraldajate) osalemine tegevustes keelatakse. Tegevuse korraldajal on õigus haigusnähtudega isik ja temaga kokku puutunud isik või isikud ära saata.
31. desinfitseerimisvahendite olemasolu ja vahendite puhastuse peab tagama tegevuse korraldaja, siseruumides (kui neid piiratud kasutatakse) rajatise haldaja.
32. tegevuse korraldaja vastutab, et riskirühmadesse kuuluvate isikute (eelkõige vanemaealiste, krooniliste haiguste ja immuunpuudulikkusega inimeste) kokkupuude teiste isikutega oleks minimaalne. Vajaduse korral kasutatakse isikukaitsevahendeid.
33. tegevuse osalejaid tuleb tegevuses osalemise tingimustest ja eeskirjadest teavitada.

Nõuded riiki sisenemiseks seoses sporditegevusega

Kui võistlusele saabub sportlasi, treenereid, korraldajaid **kolmandatest riikidest** (näiteks Venemaa, Valgevene, Ukraina, Türgi, USA), siis tuleb info nende isikute kohta edastada vähemalt viis tööpäeva enne isiku saabumist Politsei- ja Piirivalveametile (ppa@politsei.ee). Edastada tuleb järgmine info: isiku ees- ja perekonnanimi; sünniaeg; sugu; dokumendi number; kontaktid (telefon ja e-mail); saabumise aeg (kuupäev ja kellaaeg) ja riiki sisenemise koht (piiripunkt, lennujaam, sadam). Oluline on riik, kust isik saabub, mitte isiku kodakondsus. Juhime tähelepanu, et nädalavahetusi kirju üle ei vaadata ja nimekirjad saata tööpäeva raames.

Kui kolmandast riigist, mille andmeid ei ole avaldatud Välisministeeriumi veebilehel Euroopa Liidu rohelises nimekirjas, Eestisse saabuv vaktsineerimata või Covid-19 haiguse mitte läbipõdenud isik (sportlane, treener, kohtunik, korraldaja) täidab Eestis edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke töökohustusi tööandja otsusel ja talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud SARS-CoV-2 testi riiki saabumise järel ja selle testi tulemus on olnud negatiivne või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks, siis võib ta eneseisolatsiooni perioodil treenida ja võistelda. Muud tegevused, nt meelelahutuskohtade külastamine ei ole eneseisolatsiooni perioodil lubatud. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

Kui teistest riikidest¹ Eestisse saabuv vaktsineerimata või Covid-19 haiguse mitte läbipõdenud isik täidab edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke töökohustusi tööandja otsusel ja talle on tervishoiuteenuse osutaja teinud kuni 72 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 RT-PCR testi või kuni 48 tundi enne riiki saabumist SARS-CoV-2 antigeen-RTD testi või riiki saabumise järel vähemalt ühe SARS-CoV-2 testi, mille tulemus on negatiivne, või kui arst on tunnistanud isiku nakkusohutuks, siis võib ta eneseisolatsiooni perioodil treenida ja võistelda. Kuni negatiivse testitulemuse teadasaamiseni peab isik viibima oma elukohas või püsivas viibimiskohas.

Edasilükkamatuid ja vältimatult vajalikke töökohustusi täitvaks isikuks loetakse ka sportlast, treenerit ja võistkonna liiget, kellel on töösuhe Eesti meistri liigas osaleva sportmänguklubiga või kes on seotud Eesti koondise tasemel sportlase igapäevase treeningtegevusega või kes osaleb sportlasena või sportlase meeskonna liikmena rahvusvahelisel kõrge tasemega võistlusel või on otseselt seotud eelnimetatud spordivõistluse läbiviimisega. Seeniorsportlasi ega veterane ei loeta professionaalseteks sportlasteks olenemata sellest, kas nad on Eesti seeniorspordi või mõne muud spordiühenduse koondiste liikmed.

Konkreetsest riigist Eestisse saabumise tingimuste ja eneseisolatsiooni nõuetega on võimalik tutvuda siin: <https://vm.ee/et/teave-riikide-ja-liikumispiirangute-kohta-eestisse-saabujatele>

Spordivõistlustena ei käsitleta virtuaalvõistlusi, kus puudub konkreetne tähistatud võistluskoht ning osaleja valib korraldaja määratud ajavahemikus ise osalemiseks sobiva aja ja koha.

Hügieeni ja puhtuse tagamise meetmed

- Siseruumide (sh tualettruumide) kasutamisel tagatakse puhtus Terviseameti soovitude järgi. Soovitused leiab [siit](#).
- Oluline on jälgida kätehügieeni: võimaluse korral pestakse käsi voolava sooja vee ja seebiga või kasutatakse desinfitseerimisvahendit. Käte desinfitseerimisvahendid tuleb paigutada liikumisteedele nähtavasse kohta. Kätepesu juhendi leiab [siit](#).
- Piisknakkuse leviku tõkestamiseks kaetakse aevastades või köhides oma suu ja nina küünarvarre või salvrätikuga. Salvrätik ja teised isikukaitsevahendid visatakse kohe pärast kasutamist selleks ettenähtud tähistatud prügikasti ning pestakse käed.

Tuleb arvestada, et COVID-19 on viirus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt kontaktis nakkusohutliku inimesega, kellel on nakkusele iseloomulikud sümptomid.

Tegevuse korraldamise ja meetmete nõuete täitmise eest vastutab võistluse korraldaja. Viiruse leviku tõkestamise meetme nõuetekohaselt täitmata jätmisel rakendatakse korraldajale § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Eelnimetatud nõudeid tuleb täita kuni Vabariigi Valitsuse järgmiste korralduste avalikustamiseni.

¹ Euroopa Liidu, Schengeni riikide, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani kodanikud ja elanikud ning pikaajalise viisaga isikud ja nende perekonnaliikmed, kui neil ei ole haigustunnuseid. Euroopa Liidu Nõukogu soovitusel lisas 1 esitatud nimekirja riikide kodanikud.